

Sygn. akt IV CSK 121/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z powództwa G. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 sierpnia 2015 r., sygn. akt V ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
przyznaje radcy prawnemu K. W. z kasy Sądu Apelacyjnego w
(...) kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) zł, powiększoną o
nalearną stawkę VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej z
urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik strony powodowej G. sp. z o.o. z siedzibą w W. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 sierpnia 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W ocenie skarżącego rozstrzygnięcia wymaga następujące zagadnienie prawne:

„czy uzasadnione i zgodne z Ustawą o zwalczaniu czynów nieuczciwej konkurencji z 16 kwietnia 1993 r. - art. 3 ust. 1 w zw. z art. 15 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 535 Kodeksu Cywilnego w związku z art. 548 § 1 Kodeksu Cywilnego jest pobranie opłat marketingowych i promocyjnych od dostawcy w celu świadczenia usług promocyjnych i marketingowych dotyczących danego towaru, podczas gdy dostawca (powód) sprzedał towar do sieci (pozwanego) i nie jest już właścicielem, posiadaczem tego towaru, a dostawca nie ma wpływu na sam fakt świadczenia usług marketingowych i promocyjnych, ich zakres i rodzaj oraz w żaden sposób nie partycypuje w zysku z tych usług, a ewentualnie świadczone usługi już nie dotyczą ani powoda ani towaru powoda, gdyż

własność towaru jak i stan posiadania przeszedł na pozwanego oraz czy zgodnie z treścią art. 548 § 1 Kodeksu Cywilnego można uznać opłaty marketingowe i reklamowe za ciężary, które zgodnie z treścią w/w przepisu obciążają kupującego?”.

Ponadto skarżący stwierdził, że „istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów”.

W wypadku powołania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Sformułowanie zagadnienia powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, LEX nr 1331300).

Z kolei wykazując spełnienie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien nie tylko sprecyzować przepis wymagający wykładni, ale także wyjaśnić, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie, to zobowiązany jest przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądów i poddać je analizie w celu wykazania, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przytoczyć argumenty wskazujące, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publiczne zadania jakie ma do spełnienia rozpoznanie skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK29/12, LEX nr 1238124).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Odnosząc się do twierdzeń zawartych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości to, że strony umowy sprzedaży mogą w ramach swobody kontraktowej zastrzec spełnienie przez kupującego za wynagrodzeniem dodatkowo określonych usług nieobjętych umową sprzedaży (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., I CSK 719/13, nie publ.). W wyroku z dnia 20 listopada 2015 r., I CSK 719/13 (nie publ.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że decydujące znaczenie przy ocenie tych porozumień jako deliktów nieuczciwej konkurencji (art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k.) ma handlowy sens takich porozumień (ocena w czym interesie je zawarto), sposób ich wprowadzenia (z uwzględnieniem swobody negocjacyjnej stron) oraz ocena innych okoliczności, które ukształtowały faktyczne relacje handlowe między przedsiębiorcami. Wszystkie powyższe kryteria podlegają każdorazowej, indywidualnej ocenie uwzględniającej całokształt okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. W zaskarżonym wyroku Sąd dokonał takiej oceny, akceptując ustalenie Sądu I instancji, że pozwany dokonywał dodatkowych świadczeń na rzecz powoda i że miały one charakter ekwiwalentny. Podważenie tych ustaleń przez skarżącego nie może odnieść skutku w postępowaniu kasacyjnym.

W konkluzji należy stwierdzić, że powołana we wniosku przesłanka nie została wykazana. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490).